

Date statistice

din

Beseric'a resariteana.

Intra besericele resaritului mai mare e cea din Rusi'a, despre care a fostu vorb'a altadata etc. — F6ia pentru minte Nr. 17 ex 1858.

Urméza cea de sub patriarhatulu Constantinopolitanu. Estinderea acestui patriarhatu in diverse tempuri a fostu diversa; mai mare estindere a avutu pre tempulu desbinarei dela beser. Romei. Dupa o consemnatiune facuta de Nilu Doxopatriulu ¹⁾ ce a traitu in sec. 11. a avutu sub sene pre atunci patriarhatulu din Constantinopole: 65 metropolii cu 801 sufragani; inainte de acésta pre tempulu Conc. Trulanu avea 33 metropolii si 42 autochefali. *) Caletorii mai dinc6ce numera catra 60 metrop. dicu in se ca celoru mai multi metropoli nu lea remasu alta de catu numai titlulu, cei mai multi su fora sufragani; dintra aceia carora lea remasu sufragani nece unulu are mai multi decat 1 séu 2. Astadi dupa date secure se dice a avé sub sene 136 episcopate, intielegunduse aici si Romania, Moldavia cu Serbia. ²⁾

1) Tip. la Schelstrate in Antiquit. Eccsiae Romae 1596 in T. 2. Notitia patriarchatum. cf. Pagiu Hist. critic. in Annual. Baron. Colon. Alobrog. 1705. T. 1. p. 31—32. Heineccius Abbildung der a. und n. gr. Kirche. Leipzig 1711. P. 1. C. 2, § 5. p. 32—40. Th. Schmith. Epist. de statu Eccsiae Gr. hodierno. London 1678 p. 77.

*) Bevereg T. 2. p. 135 si urm. —

Patriarhatulu din Antiochia. Pehulu se numesce: Pehulu marei cetati a lui Dumnedieu Antiochia si a intregului Orientu. Dupa Nilu D. a avutu sub sine 13 metrop. cu 138 sufragani, 8 met. fora sufragani, si 13 archiepiscopate nedependinte. Astadi Pehulu ce siede de comunu in Damascu are sub sine 17 eppi cu 50,000 suff. —

Pehulu din Alesandria se numesce Papa si Pehu in Alesandria, apoi jude ecumenicu si judele lumei, siede in Alcair; dupa Nilu a avutu sub sine 8 metrop. cu mai multi sufragani si 8 metr. fora sufragani, astadi i se intende jurisdictiunea in Lybia, Arabia si Nubia, are 5 episcopi cu 4000 suffete. ³⁾

Pehulu din Jerusalimu aa avutu dupa Nilu 4 metrop. cu sufragani si 25 Archieppi fora sufrag., astadi de comunu siede in Constantinopole avendu sub sine 8 episcopi, cari toti — afara de celu din Acca — siedu in monastirile din Jerusalimu si de acolo prin cointelegere inprumutata deregu trebile Pehatului. ⁴⁾

Beserica Greciei a fostu mai nainte supusa Pehului Cptanu. In a. 1833, 4. Aug. 36 de prelati bes. ai Gréciei au prochiamatu autonomia besericei loru punendu in fruntea aceleia — dupa esemplulu

2) Hist. polit. Bl. München 1858 T. 41, p. 188 si 536. —

3) Dr. Gratz — Das a. und neue Morgenland. München 1858, § 263 p. 537. Heineccius o. c. p. 30—31. —

4) Gratz o. c. pag. 536 despre Patriarhatulu jat. de aici cf. Hist. pol. Bl. T. 41 p. 277—294 si 365—381. —

rusiloru — St Synodu, ce consta din 5 eppi si unu mireanu ce reprezenta statulu. ⁵⁾ Astadi au 10—12 episcopi.

Asemenea s'a mai scosu de sub jurisdictiunea Pchului Cptanu beserica d. Cypru ce se gubern'a mai de multu printr'unu AEppu ce si avea scaunulu in Nicosia cu 32 sufr. —

Acestu esemplu lu urmara si montenegrinii, si dupa acesta se lupta si serbii; incercarea bulgariloru fu anatemisata de Pchu. ⁶⁾

NB. Starea cresciniloru din Oriente — mai alesu a aceloru 8 milióne de slavi — a fostu si inca in parte mai e fórté dureróse — Pchulu grecu — ce sciu sesi castige dreptulu de protectiune preste coreligionarii sei indata dupa cuprinderea Cpolului — adese a sacrificatu in interesulu seu propriu cele mai saante drepturi ale supusiloru sei. ⁷⁾ Perfidia grecésca tóte lea invinsu.

Syrii catolici ⁸⁾ — Jacobitii uniti — uniti cu Rom'a d. a. 1646 au in bes. limb. syriaca si ritulu gr., numera ca la 237,000 sufl. si se tienu de cei mai culti crescini in Oriente. Au un Pchu, care e Eppulu din Antiochia si totudeodata administratoriulu ADiec. din Aleppo unde e de comunu scaunulu lui; mai au 1 AEppu — in Damascu — si alti 6 Eppi din cari doi administreza cate doue diecese.

Chaldeu catolici — pene la a. 1551 au fostu in eresulu lui Nestorie. — Se folosescu in cele besericesci cu l. chaldaica -- afara de s. liturgia, care astadi o tienu in l. arabica — ritulu e orientalu. Au 1 Pchu ce se numesce Pchulu din Babilonia. 2 AEppate — la Mosul si Diarbekir in Mesopotamia — dintra cari celu de antaiu se administreza prin Pchulu. Eppate au 6, si su inprastiate prin Asyria, Mesopotamia, Armenia si Persia. Inainte de 28 ani numerau 130,000, astadi inse numerulu loru a scadiutu fórté. ⁹⁾

Catolicii Coptici locuescu in Egyptu nu-

merandu ca la 12—15,000 si se provedu cu cele sufletesci prin Franciscani, cari au la ei 6 statii sub inspectiunea unui Eppu ce siede in Kairo. ¹⁰⁾

Grecii Melchiti — uniti cu bes. Romei — celebreza mis'a in l. arabica, au calendariulu vechiu, s. cuminecatura o impartu sub ambe speciele. Pchulu loru se numesce alu Antiochiei — a siediutu mai de multu in M. Libanon er' astadi in Damascu, jurisdictiunea loi se estinde pen' la Egyptu preste 60,000 sufl. ce se pastorescu prin 3 AEppi — celu din Damascu e Pchulu — si 7 episcopi. ¹¹⁾

Maronitii. Ei au calend. nou, in bes. se folosescu cu l. syriaca, singuru numai Evangelia o citescu in l. arabica, — locuescu in Syria mai alesu in partea dintra Celesiria si Fenicia ce se dice Kesruan, numera dupa unii 300,000, dupa altii 525,000. Ei se numescu rom. cat. de ritulu syriacu Au 1 Pchu al carui scaunu se afla in monast. Kaobin d. M. Libanon, si are sub sine 1 AEppu si 6 Eppi cu 350 parochii si 67 monastiri, ai caroru membrii traiescu dupa regulele s. Antoniu. Vestimentele bes. su ca cele latinesei, ritulu loru inca e fórté cumnatu cu celu latinu; la celibatu nu su astrinsi. ¹²⁾

Armenii preste totu numera ca la 2 milióne suflete, din cari pre Turcia européna vinu ca la 130,000; uniti cu Roma su ca la 200,000, cari dela 1830 dupa mai multe suferintie sau recunoscutu ca natiune de sine statatoria sub jurisdictiunea Patriarchiloru din Cnopole si Cilicia. Papa Piu VIII a radicat u beserica loru din Cnopole la demnitate de metrop. si patriarchia (an. 1830, 11. Iuliu). Au 2 Pchate si 10 Eppate. Pchulu Ciliciei e numai titulariu si siede in Monast. Bezomar d. M. Libanon, are sub sine 4 episcopi titulari si 2 diecesani cu 60 calugari si 12,000 sufl. inprastiate prin Syria, Cilicia si Mesopotamia. ¹³⁾

⁵⁾ Schmitt Krit. Gesch der n. gr. Kirche. Mainz 1840. Gratz o. c. § 245 p. 505.

⁶⁾ Hist. pol. Bl. T. 41 p. 189. Gratz § 263 p. 537. Heineccius o. c. p. 43 in P. 1. —

⁷⁾ Hist. p. Bl. T. 42, p. 77—86.

⁸⁾ Gratz o. c. § 264, n. 4, p. 540.

⁹⁾ § 264, n. 5, p. 540.

¹⁰⁾ n. 7, § 264. — ¹¹⁾ § 264, p. 537. In sciintie stau aprópe de Syrii Cat. Scolile mai alesu cele preotiesci le suntu fórté bune.

¹²⁾ Gratz o. c. § 51 p. 72, § 2 p. 74, § 264, n. 2 p. 538. Hist. pol. Bl. d. a. 1853 p. 329. —

¹³⁾ Idem § 264, n. 3 p. 539. § 52 p. 74.

Suvenir de Calatoria

in

*Basarabia mezinala.**de G. Sion*

(Drapare din Nraal tr.)

Взлканешті, монументалэ.

Psinds-ne-ce каіі, трекърмъ prin сатэ, арнкъндэ кэ пльчере окіі къндэ дп дрэпта къндэ дп стънга, ші адміръндэ ашезъріле ачоторэ лініштіді локіторі, каре претстіндепі респіръ възъ-старе, богъдіе ші ферицире. Дптръ адевърэ, дппреціъралэ фіъкърей касе се vede зпэ стэбіліментэ де фермъ комплектэ: околэ де фъпъріе ші аріе, шърэ пентрэ карэ ші пльгърі, граждіѳ пентрэ віте тарі ші мічі, котеце пентрэ пасері ші алте анімале domestіche; пічі о касэ пэ есте дппреціъралэ кърейа съ пэ се vadэ асеміне атепанце. Гардъріле свнтэ дп цепере де стэхэ дпплетітэ кэ о адмірабілэ гівъчіе ші елеганцэ; знеле свнт де къръмідэ ші боловані. Каселе свнт дърате дптр'знэ кіпѳ каре не ла поі с'ар пэреа естраордінаріх: се іеа лэтэ, се фърмълтэ, ші апоі се клъдеште дъпэ форма каре ворэ съ deа пэрецілорэ; фіе каре ръндэ де лэтэ че се ашезэ, се ласэ де се възкэ, ші аша, къндэ пэретеле с'а фъквэтэ десталэ де палтэ, се клъдеште деасвпра летпъріа че тревзе съ свціпэ коперетантэ де стэхэ, се дпдрептэзэ ші се тенкзескэ пэреціі; ші еатэ каса гата. Кэ кіпзлэ ачеста се факэ ші пэреціі деосевітелорэ атепанце. Ла асеміне інвенчізне невоіа а фостэ даскълэлэ: ліпса де летпѳ ші де пеатрэ. Локіторіі не спзнеаѳ кэ дпкредіцаре кэ асеміне едіфіцърі свнт десталэ де тарі ші клъдэра дп еле есте неконтестатэ.

Ешндэ дпн Взлкънешті се фаче дпдатэ зпэ деалэ десталэ де дптінесэ, дп вхрфэлэ кървіа есте зпэ монментэ маре ші імпосантэ.

Ачеста фіндэ дп марцінеа дръмэлэ, не коборърмэ кэ с'алэ vedемэ. Есте зпэ недесталэ каре, дела пъмьлтэ, аре маі дптэіх патрэ трепте; деасвпра ачесторэ трепте підесталэлэ се контінзэ, дп формэ квадратэ, ла о дпзлціме ка де 10 палме; не асеміне недесталэ есте пэсэ зпэ обеліскэ рогъндэ палтэ ка де 50 палме ші гросэ ка де 6 палме дп діаметрэ. Деасвпра обеліскэлэ есте пэсэ о пеатрэ маре дп патрэ колцърі ші дпн доэ вккціі; пэсге ачеста о алтэ пеатрэ маі мікэ, ші асвпра еі о крѳче дпфінтэ дптр'о семіланэ, еар' не марцініле крѳчей анілате піште баланце де кзмъпэлэ. —

Не партеа нордікэ а недесталэлэ есте о таблэ гроасэ де фэрэ не каре, дп літере де алатэ, се чітеште інскріпціа зрмътоаре дп лімба рэсеаскэ:

Non Solum armis.

Монументалэ ачеста

а неметоравілеі вѳтъліі

Дп каре аѳ къзэтэ пентрэ тотэ деазна

кръзіі Іанічері

карі маі тълці секълі

Сперіасе Еуропа, Асіа ші Африка,

есте пэсэ

Дъпэ ордіналэ Дпператэлэ Ніколае,

автократорэлэ тэтърорэ Рэсіілорэ

дп тіппэлэ

Ценералэ-гъпернаторэлэ алэ Новей Рэсіі ші

алэ Басаравіеі графэ Воронцовэ

ші дп тіппэлэ

оштенескэлэі гъпернаторіх алэ Басаравіеі

Феодоров.

Не партеа сѳдікэ еаръш се vede дпскріпцізнеа зрмътоаре:

1770. Іулі 21.

Графэ Петрэ Александревічі

Роміанцов

*

не локълъ ачеста
 къ шантеспречече ми
 осташи Ръши
 аъ бѣтѣ
 арміа тѣрчѣаскъ
 де зна сѣтъ чинѣзѣчи ми
 сѣъ команда
 Марелѣи Визирѣ Хаѣи Паша.

Монументѣлъ ачеста есте тотѣ ziditѣ de piatrѣ чѣоплитѣ, пороасѣ дар таре. Жосѣ ера дѣкониѣратѣ де зпѣ лацѣ де ферѣ, принсѣ дѣ стѣлѣшорѣ де пеатрѣ; дар дѣпѣ че рѣши аѣ ридикатѣ септѣнела че авеаѣ аколо, лацѣлѣ с'аѣ фѣратѣ шѣ стѣлѣшорѣи сѣпѣтѣ declinidѣ din фѣндаментѣлѣ лорѣ. Маѣ не зрѣтъ дѣсѣ, сатѣлѣ а изсѣ зпѣ пѣзиторѣ.

Маѣ дѣ охсѣ де монументѣлѣ ачеста, дѣ партеа пордикѣ, маѣ сѣпѣтѣ дѣкѣ доѣ монументѣ миѣи шѣ дѣ алте форме. Тѣмпѣлѣ дѣсѣ пѣ не ѣртѣ ка сѣ не дѣчѣмѣ сѣ ле висѣтѣмѣ; дар че ѣ дрептѣлѣ, къ ниѣи кѣриосѣтатеа нѣстрѣ пѣ ера токмаѣ таре, фѣиндѣкѣ дѣ ачесте монументѣ пѣ ведеамѣ ниѣи апѣтиѣтатеа ниѣи вре о дѣлѣче сѣвѣнире историкѣ. Дѣптр'адѣвѣрѣ рѣсѣвоизѣлѣ рѣшилорѣ дѣла 1770 не а пѣпѣтѣитѣ де тѣтарѣ, карѣ окѣпѣндѣ марѣинеа цѣреѣ нѣстрѣ десѣре Марѣ, а дѣсеорѣ вѣлтѣвѣаѣ цѣриле рѣмѣпѣштѣ дѣ кипѣлѣ чѣлѣ маѣ варѣварѣ; дар ачѣстѣ пѣпѣтѣире не а кѣстатѣ сѣкѣпѣ, кѣчи сакрѣфѣцѣриле дѣвинѣгѣторѣ лорѣ а трѣвѣитѣ сѣ ле пѣлѣтѣмѣ поѣ, къ пердѣреа маѣ дѣпѣтѣ а Бѣковѣнеѣи шѣ апоѣ а Бѣсарѣвѣеѣи! Трѣистѣ ѣбрѣтъ а повѣрѣлорѣ славе шѣ а цѣрилорѣ пѣзнѣте!

Кѣлѣторѣи шѣ реверѣиа.

Авеамѣ о постѣ де фѣкѣтѣ пѣпѣ ла Болградѣ. Мѣпачѣлѣ пострѣ, къ зпѣ шѣерѣ сѣлѣватѣкѣ шѣ монотонѣ, дѣдемѣна каѣи; еарѣ поѣ, комѣникѣндѣне дѣн кѣндѣ дѣ кѣндѣ кѣцѣтѣриле че не инсѣпира инѣиѣле нѣстрѣ абсѣрѣте де фрѣтѣсѣца патрѣеѣ, трѣчѣеамѣ деалѣрѣи шѣ деалѣрѣи,

вѣи шѣи вѣи, къ атѣта дѣкѣпѣтаре, дѣ кѣтѣ пѣ маѣ кѣцѣтамѣ ла пѣлѣчѣреа де а ведеа локѣлѣ кѣтрѣ карѣ мерѣеамѣ.

Кѣ тѣте ачесте пѣ шѣтамѣ де че не дѣкѣпѣтамѣ. Деалѣриле сѣ зѣреаѣ дѣн орѣсонте гоале; пѣ се азѣиа де кѣтѣ грѣериѣ де прин фѣпаѣде шѣ кѣпѣчѣеле де фѣриѣире але крѣстѣеилорѣ; ниѣи лѣтратѣлѣ зпѣи кѣне шѣкар, карѣ сѣ не индѣче вре зпѣ сатѣ саѣ лѣкѣипѣцѣ дѣ депѣртаре. Нѣтмаѣ чѣрѣлѣлѣ чѣлѣ лимѣеде къ милѣиѣнеле лѣи де сорѣ сѣкѣпѣееторѣ редѣштѣпта ѣимѣиѣиѣнеле нѣстрѣ шѣ не сѣпѣнеа къ сѣпѣтемѣ не пѣтѣпѣтѣ шѣи кѣ есте зпѣ Dzeѣ кареле кѣрѣмѣште тѣте.

Дар' дѣла зпѣ тимѣ, амѣкѣлѣ меѣ пѣ маѣ рѣспѣндеа ла ворѣеле теле. Рѣкоареа сѣреѣ, ѣвосеала дрѣмѣлѣи че фѣкѣсѣмѣ, дѣпѣперѣкѣлѣ, лиѣиштеа че домѣнеа дѣн патрѣрѣ, дѣлѣ адопѣмѣсе. Атѣпѣчѣ, адѣпѣчѣитѣ дѣн фѣлѣрѣите кѣцѣтѣрѣи, зѣтамѣ чѣне сѣпѣтѣ, къ чѣне тѣ афѣлѣ, зпѣде мерѣгѣ, шѣи шѣ крѣеамѣ аѣи кѣзѣтѣ дѣн поврѣи дѣптр'ѣ лѣме некѣпѣоскѣзѣтъ, аѣи пѣлѣтѣндѣ дѣн миѣлокѣлѣ зпѣи ѣчѣанѣ фѣрѣ де варѣкѣ, аѣи сѣзѣрѣндѣ пѣнтре стѣле шѣи кѣлѣгѣндѣ не чѣле маѣ фрѣтѣѣѣсе фѣчѣеамѣ гѣрлѣнде фѣантѣстѣичѣе; аѣи фѣриѣитѣ, аѣи десѣператѣ, вѣеамѣ кѣте о датѣ сѣ стрѣпѣгѣ не тѣтѣ фѣпѣтѣра дѣн браѣеле теле, еар кѣте о датѣ сѣ сѣрѣвѣескѣ глоѣлѣлѣ пѣтѣпѣтѣлѣи не карѣ тѣ афѣламѣ.

Дар дѣнтре естасѣрѣи шѣ реверѣи, о фѣипѣцѣ не карѣ о ведеа пѣтмаѣ дѣкѣипѣиреа теа, о фѣипѣцѣ аерѣанѣ шѣ миѣстерѣѣѣсѣ, къ о вѣче дѣлѣче шѣ арѣмонѣѣсѣ, атѣинѣгѣндѣ фрѣпѣтеа теа къ ниште деѣиѣте маѣ зшоаре де кѣтѣ арѣпѣеле зпѣи флѣзѣрѣѣ де нѣште, парѣ кѣ'ми зѣчѣа:

Aide, поете, vino къ mine;
 Ласѣ'цѣи естаѣлѣ, пѣтмаѣ visa.
 Анѣкѣ'цѣи лѣра, кѣчи воѣз къ tine
 Пѣциѣнѣ акѣтма а маѣ кѣпта.

Че есте ѣмѣлѣ? о фѣантѣсѣе.
 Че ѣ вѣаѣа? зпѣи фѣзѣтѣ зпѣорѣѣ.

Че есте лѣтеа? о поесіе.

Къптъ, поете, къптъ къ дорѣ.

Віаца ші лѣтеа, сѣпт ало тале:

Тотѣ отѣлѣ есте допнѣ не пѣтѣпѣ.

Фѣ'ці дѣпъ вое, мерці не-орі че кале;

Къптъ, съ сѣпе алѣ тѣѣ къвѣпѣ.

Дар черѣз ші стеле сѣпт преа департе;

Нѣ поці аколо а те 'пѣла.

Жосѣ не цѣрѣпъ ініма-ці бате:

Аічі, поете віп' а къпта.

Патріа'ці есте дп съвчѣзтаре;

Фраціі тѣі требѣ а се зпѣ;

Катѣ де-і скѣте дпн дессінаре;

Къптъ, поете, нѣ те 'ндѣі.

Мѣ афлатѣ дпкъ дп дпкъптарѣа цѣпѣлѣі че тѣ вісіта, къндѣ де о датѣ тѣ дештѣпѣіш дп ведѣреа зпѣі спектаколѣ амецѣторѣ:

Ажзпгѣндѣ дп кълѣтеа зпѣі деалѣ прѣлзп-цітѣ, пре карѣ дпѣ сѣіамѣ де дешѣлѣ ла пѣсѣлѣ калѣлѣі, де о датѣ дѣдѣіс къ окіі де доз глобѣрі марі ші лѣмпѣоасе, дпн карѣ зпѣлѣ ре-вѣрса скѣптеі фосфоріче. Де одатѣ крѣзѣіс къ тѣ афлатѣ сѣв імпресіѣнеа вісѣрілорѣ естасѣлѣі меѣ; зпѣі песте зпѣі моментѣ, къ: чеѣа че ведеамѣ ера зпѣі феноменѣ черѣскѣ, зпѣі жокѣ капріціосѣ алѣ патѣреі; дар кърѣндѣ тѣ лѣтѣрѣі къ ачѣста ера лѣпа плпѣ карѣ рѣсѣрѣа ші карѣ се дпѣзѣішеа ведерілорѣ мѣле асѣпра лѣкѣлѣі Іалѣзкѣ къ о магніфіченѣ ші о тѣндѣріе пѣспѣсѣ.

Плѣчѣреа меа фѣ аша де марѣ, дп кътѣ цпѣлѣіс ка зпѣі копѣлѣ. Атѣпче компаніонѣлѣі меѣ, карѣле се афла дп браѣеле лѣі Морѣѣѣ, се дештѣпѣтѣ, ші зшорѣ дп фѣ а дпцѣлеѣе къ пѣ апроніѣарѣтѣі де Болградѣ, къчѣ тѣргѣлѣі се зѣ-рѣа, ла лѣмпѣа лѣпѣі, пѣ костеле алѣтѣі деалѣі дпкѣло де Іалѣзкѣ.

Кѣборѣндѣ валѣа, трѣкѣндѣ вѣсте о фрѣ-

моасѣ шѣсеа че есте дп коада лѣкѣлѣі ші сѣзпндѣ дпкъ зпѣі деалѣі, іптрарѣтѣі къ фѣрѣіѣре дп Болградѣ ші трасѣрѣтѣі ла касса Іптендан-ѣеі зпде черѣрѣтѣі оспіталітате.

(Ва зрѣа.)

Altu proiectu de o sistema a scrierei limbii romane cu caractere romane

in Bucuresti.

(Апкеіѣре дпн Нр. тр.)

II. CONSUNE.

в, ч, к, д, з, ф, г, ц, х, ж, л, м, н, п, р, с, ш, т, ц, в.

1. Consuna cirillică в, se scrie cu litera latină corespunzătoare b.

Exemplu:

варѣ, (barbă); вѣнѣ, (bunŭ); вѣрѣатѣ, (bărbatŭ).

2. Consuna cirillică ч, urmată de e si i se scrie cu litera latină corespunzătoare e.

Exemplu:

чѣреѣ, (cerere); чпнѣ, (cină); чѣрѣ, (cără); чпне, (cine).

3. Consuna cirillică к urmată de а, о, u si consune se scrie cu litera latină corespunzătoare c; érá fiindŭ urmată de e si i se scrie ca în italiana cu ch.

Exemplu:

кпамѣ, (chiamă); веѣіс, (vechiŭ); окі, (ochi); канѣ, (carŭ); копѣ, (copŭ); кърѣ, (curte); кпарѣ, (chiarŭ); крѣдѣ, (credŭ).

4. Consuna cirillică д se scrie cu litera latină corespunzătoare d.

Exemplu:

дѣре, (dare); ведеѣ, (vedere); допнѣ, (doină).

5. Consuna cirillică з se scrie cu đ în ȋicerele în carŭ acestŭ sunetŭ este derivatŭ din d. În celelalte ȋicere, în carŭ z corespunde cu sunetulŭ ellenicu ț, se scrie cu z.

Exemplu:

лѣзлѣ, (laudŭ); веѣлѣ, (vedŭ); зпѣ, (ȋicu); зпѣре, (ȋicere); веѣлѣ, (vedŭ); зодпакѣ, (zodiacŭ); зѣграфѣ, (zografŭ).

6. **Consuna cirillică f** se scrie cu litera latină f.

Essempļu:

фeppѣ, (ferrū); филоcофия, (filosofia); фipѣ, (firū); focѣ, (focū), фантaция, (fantasia).

7. **Consuna cirillică g** urmată de a, o, u și consune se scrie cu litera latină corespunđetorie; fiindă însă urmată de e sѐu i, se scrie ca în italiana cu gh.

Essempļu:

гъpъ, (gură); глобъ, (globū); гpадъ, (gradū); гиагъ, (ghiațiă); унгриъ, (unghiă).

8. **Consuna cirillică џ** urmată de e și i se scrie cu l. latină corres. g.

Essempļu:

гeрѣ, (gerū); deгeтѣ, (degetū); фpице, (frige); џимнaциѣ, (gimnasiū).

9. **Consuna cirillică x** se scrie de ordinariū în puținele ziceri, în cari se mai aude, cu litera l. h, ără în đicerile de origine ellenică cu ch.

Essempļu:

хамъ, (hamū); хоџѣ, (hotiū); xpиcтиaнъ, (christianū); чартъ, (chartă).

10. **Consunele cirillice ж, л, м, н, п, р și с** se scriu cu litere latine corespunđetorie j, l, m, n, p, r, și s.

Essempļu:

жoкѣ, (jocū); лaудъ, (laudă); мaркъ, (marcă); нoтѣ, (notă); рoмѣнъ, (romănū); coмнѣ, (sommū) etc.

11. **Consuna cirillică ш** se scrie cu litera lat. s provăđută cu semnulă acestă-ă (,) ș, și шт în tóte đicerile în cari ă derivatū đin cy cu sc, în celalalte cu st.

Essempļu:

шверзеште, (inverđesce) dela inverđescu; мѣште, (musce) dela muscă; кашти, (casci) dela cască; штиинъ, (sciintiă); штергъ, (ștergū); аштернѣ, (așternutū) etc.

12. **Consuna cirillică т** se scrie cu litera lat. corespunđetorie t.

Essempļu:

тaлeнтѣ, (talentū); тaиъ, (taiū); тъpъapе, (turbare).

13. **Consuna cirillică ц** se scrie cu litera lat. t provăđută cu acestă semnū (,) adică cu ț.

Essempļu:

цинѣтѣ, (ținutū); цeстѣ, (țestū); фepвинѣ, (ferbinți).

14. **Consuna cirillică в** se scrie cu litera lat. corespunđetorie v.

Essempļu:

венѣнъ, (veninū); вeрде, (verde); вѣpтвe, (virtute).

Notă.

În scrierea numiriloră proprie străine și în termină tecnici neromanisați se introducă și literele k, q, w, x, y.

Essempļu:

Klopstock, Kepler, Newton, Warwick, Quinet, Xerxes, Young, Zamojski, Zytomierz.

Ф I P M A N Ъ Л Ъ

adpecatș

ПРИНЦЪЛЪИ АЛЕКСАНДРЪ ИОАН КЪЗА

акъм дъвеститѣ къ

Осподаратълѣ Молдовеи.

Четѣ солелелѣ дн 20. Септемьре к. в. 1859

дн Iашѣ.

Ла соoirea Агъстълѣ Меѣ семнѣ Имперіалѣ, фие штигтѣ къ кртѣндѣ тpeвѣица а пѣми prin аледере, ла Осподаратълѣ Молдовеи, каре фаче парте дин Имперіалѣ Меѣ ередитарѣ, о персѣнѣ потривѣтѣ ши posedѣндѣ таленте, дъделечисне, кредѣицѣ ши лoиалитате, ши фийнкѣ Тѣ Принцъле ешти дъзестратѣ къ зиселе калитѣдѣ, адъпареа репрезентанѣиорѣ а наѣиѣ Молдовене, алегѣндѣте къ мажоритате, аѣ черѣтѣ prin адресѣ колективѣ, ка dignitatea de Осподарѣ сѣѣдѣ фие копѣратѣ, prin вртаре, потривѣтѣ къ Агъстълѣ ши граѣиосълѣ ordиnѣ Имперіалѣ emanatѣ дин вѣна mea воинцѣ, Осподаратълѣ зисеи ѣерѣ Молдавіа дъкрезидѣиѣ къ дъчепере дела 15. але лънеи Саферѣ 1276. (31. Агъстѣ 1859.) Тpeвѣле ѣереи ши вѣна петречере а попълаѣиѣ с'аѣ дъкрезѣтѣ de асемене кредѣиѣиѣ Тале. Сьре дъкъпоштиицареа ачесторѣ ши нотѣфикареа рѣндѣиѣиѣ Тале, с'аѣ слобозитѣ ши тpѣимесѣ дънадѣиѣ de Агъстълѣ меѣ диванѣ ачестѣ стрѣлѣчитѣ алѣ

meș ordină; deși, cândă 'di va fi kзпоскзтъ об-
іектълѣ ачествіа, потривітъ кз дндаторііле пре-
окрісѣ de micia Та, кзм ші de дрептатеа ші
кредінца Та, сжргзештете а аплика кз депліпъ-
тате регзlementеле іntеріоре, фундаментале,
кзпрінсѣ дн Дпалтълѣ меѣ фирманѣ emanatѣ ші
тріімесѣ маі днаіnte комфортъ кз стіпзладііле
тратателорѣ днкеіете днтре Дпалтълѣ меѣ гз-
берѣ ші челе шасе пзтері гаранте, ші а лзoa
тоте пзсзреле потривіте спре аасігзра ліпштеа
ші бзпа нетречере а попзладіеі zісеі цері, пз-
неці тоте сіаінца de амі atrațe бінекзвзнтъ-
ріле тзтзрорѣ.

Дн скзртѣ фііндѣ депліпѣ конвіноѣ кѣ, дн
кзтъ тіпнѣ те веі сжргзі днтр'зпѣ кпѣ пемзр-
цінітѣ а днаіпта, дн прівінца кзртзіреі Цзреі
ші а деплінеі ліпшті а попзладіеі, лзкрзрі
demne de апровареа mea іmperialъ, веі пріімі
dп поѣ пзмеросе семне а градіосеі теле бзне
воінці Іmperialе; фъ тотѣ че е кз пзтіндъ спре
а da dovezі de kredінцъ ші de дрептате по-
тривіте.

Сѣ о штіці аша! сѣ аіві днкредере дн
опоратълѣ меѣ семпѣ.

Скрісѣсѣ аѣ ла чеа de не зртѣ зъчіме але
лзнеі Саферѣ, азлѣ 1276, ла recidenția mea
din Constantinopole.

Пентрѣ tradзчере kredінчосѣ
(сѣбскрісѣ) D. Арценті.

Пентрѣ днтокмаі tradзкціе:
Діректорѣ А. Фотіно.

Респзновлѣ Domn. A. I. Kzsa dzпъ чітіреа
Фірманзлѣі:

„Се dzчі, колонелзле, dп партеа mea кз-
трѣ М. С. Сзлтапзлѣ, експресіа de респектъ ші
днкредінцареа а днтрегзлѣ меѣ зелѣ ші de
тоте сіргзінцеле теле de а дпваліні плекзріле
челе бзне але М. С. Іmperialе пентрѣ ферічі-
реа церіі, ші днкредінцезѣ не М. С. Іmperialъ
de kredінца церіі кзтрѣ тратателе пзстре.

D. трімесзлѣ аѣ рзспзпсѣ кзткѣ се ва
грзбі de а сзпзне ачесте кзвіnte М. С. Сзл-
тапзлѣі.“ — („Патріа.“)

Consolarea unui Posteru prin a s'a Musa.

Pre omu in ast'a lume deia pulvere creatu,
Dein negra-ntunecime cá-auror'a resaritu
Unu spiritu de viatia, ce Dieulu l'a 'asufflatu
In vera santitate pre densulu l-a treditu.

Treditu in sfer'a lumii nu e nemuritoriu,
Elu sue, elu venéza pe culmi — in latu, lungime,
Pre unde de roua plutesce — 'n venitoriu,
Pen' sórele viati-i s'ascunde-ntunecime.

Ce e dar' viati'a in margini de eclipse?
O Filomela blanda, ce sbora, si te-insiela.
Vifore, procele, unu oceanu de lipse,
Cradime, — infiorare, durere, si-ostenéla.

O! mesera fiintia, o! omu nefericitu
Acestia-ti sunt amicii, comorile pre scumpe?
'Ti canta éta, o Musa, asculta tu uimitu:
Acestia sunt cuntrarіi, barbari din valea tempe.

Dar' Posterulu din tempuri, elu canta la-inceputu,
Elu striga preste seclii la anima mahnitu
Acésta sórte cruda se nu o fi cerutu,
Candu tu la tronu de gratii, ca omu te-ai umilitu.

Acesta-i labirintulu celu plinu de-infiorare
Prin care omenimea, ea debe se strabata?
Ah sórte, trista féra, si fora desfatare,
Acésta póte'n ceriuri mai este rezervata.

Tu nu-ti scurti din dile, mei postere prea bune,
Eu sum menítati musa, eu sórtea ta o sciu:
E trista si amara, veninu pre acésta lume,
Dar' stergeti lacremarea, cacі tempulu e tardiu.

Tesaurulu de frunte, in veci netrecutoriū
Ce sant'a dieitate in omu la asiediatu,
E spiritu de viatia, geniu nemuritoriū
Ce are de-ase-intórce, de unde a plecatu.

Ah! Vergur'a i piacere din crud'a tenerétia,
Pre' culmile aurorei, si-ori unde pre pamentu,
Ea sbora si scrutéza amici-si cu dulcetia,
Cari linu se-lu insociesca din colo de mormentu.

Si étati diadem'a, odorulu pretiosu,
Caci auru, si argintulu, si scumpile averi
Le ama omulu lancedu, le-aduna gratiosu;
Viatia-i inse-apune ca órele de eri.

Ce-e placutu in lume ca diorile din Mainu?
Amicii'n animi sinceri, parenti si fratori.
Dar' cine-i mai audace si bate-in porti la Raiu?
Vrtutea, ce strabate prin eteru si prin nuori.

Eu vedi dar' semintie, patrunde cu-a ta minte,
Siti cauta a ta virtute, dai mana de amica,
Caci ea o se te-escuse prin dulcile-i cuvinte
La tronu, la judecata, de ori ce crima mica.

Unita-'n spiritu, corpulu ea nu ilu paresesce,
De viscole nu-i pasa, nu nici de viforu mare,
La ceriuri se-inaltia si umilitu postesce
Repausu spirituale, a ei remunerare.

D. N. Solomonu,
 teologu in Viena.

BIBLIOGRAFIE.

CINTAKCEA LIMBEI LATINE pentrú okó-
 lele dímnaciálí, de Dn. kanonikú shí dírektorú
 dímnaciálí Timoteu Cipariú, eacú akúshí
 la lámínú dn típografía arhidiecesanú a Bla-

жълзи; се ва пхтэ пхьлика шí прецлэ дндатъче
 се ва еспне ла възаре.

Din Istoria zniuersalá dzpú Dr.
 Píxúú, alú kúrei tomúú I. eshí maí de mshítú
 la lámínú, va eshí shí alú II-a tomú de súpú
 típaríú kúú maí kúúndú.

KONVERSAȚIUNĪ MAGIARE,

цертане, италиане, романе, боѣмо-
 словаче шí сърбе

а касъ шí не дрэмъ, еште дн Песта 1859
 ла Лазфер шí Столпъ,

комучсе де

D. Каролъ Ачъ.

Титлэ дъ тэртэрие де кэпринсэлэ опхлэ
 ачествía, констъ дн 288 де фой октавъ, каре е
 адхстатъ атътэ естерне кúтэ шí интерне кэ де-
 стэлэ діліцінцъ шí сэкчесъ. О конверсаре дн 6
 лімбі днтре шесе шí маí мълте попоръ коло-
 кзиторэ нэ се пóте днтрепринде аша лесне; шí
 D. Ачъ аре аичі знъ тарэ меритъ токма пен-
 трккъ нэ ш'а ретрасъ змеріі нічі дела о грез-
 тате ка ачэста, каре дзпъ днвінцереа еі ді
 фаче опóre. Днкътэ прівеште текстэлэ ромънъ,
 апоі ачеста алътэратъ лънгъ чолъ италианъ, де
 шí аре пхдіні провинціалісті, елэ кореспндэ
 скопхлэ кúтэ се пóте де бине шí е прелзкратъ
 кэ мълтэ діліцінцъ шí кэ о лімбъ кэръцікъ. —
 Прецлэ дн брошъръ е 2 фр., кэ пэреціі тарі
 2 фр. 20 кр. мон. австр. шí се пóте траце дн
 Песта дела Едітэра Лазфер ст Столпъ. —
 Тінерімеі с'а фъкзтэ кэ ачестъ опъ о тарэ дн-
 леспіре ла днвъцареа лімбілоръ. Се кэвине даръ,
 ка се респлътімъ ачестеа ехдорі кэ о кълдъ-
 рóсъ дшэръцошаре а опхлэ.